

Asia: VN/33115/2025

Hallituksen esitysluonnos merenkulun ympäristönsuojelulain ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta sekä MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Satamat ry kiittää lausuntopyynnöstä hallituksen esitysluonnokseen.

Lainsäädännön muutostarpeet perustuvat EU:n aluspäästädirektiivin muutosten kansallisen toimeenpanoon sekä MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen muutosten hyväksymiseen ja voimaansaattamiseen. Laittomien aluspäästöjen sanktiointiin liittyen muutettaisiin sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:ää.

Suomen Satamat pitää tärkeänä toiminnanharjoittajien ja sidosryhmien kannalta sitä, että kansallisesta lainsäädännöstä löytyvät täsmälliset tiedot alun perin muissa säädöksissä määritellyistä alusliikenteessä kielletyistä päästöistä. Nyt toimeenpantavaan EU:n aluspäästädirektiiviin on päivitetty IMO:n Marpol –yleissopimuksen liitteiden I-VI päästökiellot ja rajoitukset. Ehdotettu sääntely koskee kaikkia aluksen lippuvaltiosta riippumatta jäsenvaltioiden sisävesillä, aluevesillä ja talousvyöhykkeillä sekä tietyin edellytyksin aavalla merellä.

Yhdistys ei esitä muutoksia hallituksen esitysluonnokseen.

Aluspäästömaksu

Sanktiointi esitetään toteutettavaksi hallinnollisena seuraamusmaksuna: aluspäästömaksuna, jonka taulukot sisältyisivät merenkulun ympäristönsuojelulakiin.

Aiempi kokemus alusöljypäästöjen kanssa viittaa siihen, että objektiivisen vastuun täyttämättä jättämisen osoittaminen seuraamusmaksun määräämiseksi toimii paremmin laittomien päästöjen ennalta ehkäisemisessä kuin vaikeammin toimeenpantava rikosoikeuden kautta toteutettava sanktiointi. Seuraamusmaksut tulisivat lakiin sakon täytäntöönpanosta ja astuisivat voimaan 6.7.2027. Uudet ja päivitettyt kiellot sekä hallinnollisten maksujen taulukot Merenkulun ympäristönsuojelulakiin.

Muut aluspäästädirektiivistä johtuvat muutokset

Selkeästi todetut kiellot korostavat huolellisuusvelvollisuutta aluksilla. Samalla se kääntää katseen myös satamien vastaanottolaitteisiin ja niiden kapasiteettiin. Merenkulussa päästökieltojen laajeneminen uusiin, erikoistuneempaa vastaanottoa tai/ja käsittelyä vaativiin jättejakeisiin nostaa satamissa jätehuollon ja siitä aluksilta perittäviä maksuja. On myös muistettava, että alusjätteitä ei käsitellä satamissa, vaan ne toimitetaan eri jätetyypeille luvitettuihin jätteenkäsittelylaitoksiin, jotka pitkien etäisyyksien maassa voivat sijaita jopa satojen kilometrien päässä satamasta.

Päästöjä koskevat säännökset

-

MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen muutokset

-

Muut ehdotukset

-

Tarnanen-Sariola Kirsti
Suomen Satamat ry